

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2982/2024
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Александар Илић, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Јован Зејак, адвокат из ... и туженог по противтужби ВВ из ..., ради утврђења по тужби и по противтужби, одлучујући о ревизији тужене-противтужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3446/22 од 12.09.2023. године, у седници одржаној 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене-противтужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3446/22 од 12.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 3653/20 од 16.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље и утврђено према тужиоцу-противтуженом и туженом ВВ из ..., да је противтужиља ББ из ..., поред већ уписаног сувласничког удела у ЛН бр. .. за К.О. Лесковац у односу на кп бр. .. површине 300м² и кп бр. .. површине 300м², уписане у К.О. Лесковац од 20/48 идеалних делова, сувласник и на 4/48 на кп бр. .. и кп бр. .., односно укупно сувласник на 24/48 сувласничких удела на кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац и поред уписаних 10/12 сувласних дела на кући власник на 2/12 идеалних делова сувојине у односу на објекат број 1, породична стамбена зграда саграђена на кп бр. .. односно носилац права својине на кући у обиму удела од 12/12 односно 1/1 саграђене на кп бр. .. К.О. Лесковац, а која имовина је код СКН Лесковац уписана у ЛН бр. .. К.О. Лесковац. Ставом другим изреке, утврђено је да су уговор о поклону Ов бр. 1206/14 од 04.07.2014. године, оверен код Основног суда у Лесковцу, закључен између ГГ из ... и АА из ..., као и решење о наслеђивању Основног суда у Лесковцу О 3857/18 од 26.11.2018. године, у делу који се односи на описану имовину из става првог изреке пресуде кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац и породичне стамбене зграде, куће саграђене на кп бр. .. К.О. Лесковац, у улици ... број ..., ништави и не производе правно дејство, што су тужени АА из ... и ВВ из ..., дужни да признају. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи на име трошкова парничног поступка исплате износ од 170.600,00 динара, а уколико исти не исплати обавезује да

на досуђени износ плати туженој-противтужиљи законску затезну камату почев од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, након одржане расправе пред тим судом, пресудом Гж 3446/22 од 12.09.2023. године, укинуо пресуду Основног суда у Лесковцу П 3653/20 од 16.06.2022. године и пресудио тако што је, ставом другим изреке, одбио противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је према тужиоцу-противтуженом и туженом по противтужби ВВ из ..., тражила да се утврди да је она, поред већ уписаног сувласничког удела у ЛН бр. .. за К.О. Лесковац а у односу на кп бр. .. површине 300м² и кп бр. .. површине 300м², уписане у К.О. Лесковац од 20/48 идеалних делова, сувласник и на 4/48 на кп бр. .. и кп бр. ..., односно укупно сувласник на 24/48 сувласничких удела на кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац и поред уписаних 10/12 сувласних дела на кући власник на 2/12 идеалних делова сувојине у односу на објекат број 1, породична стамбена зграда саграђена на кп бр. .. односно носилац права својине на кући у обиму удела од 12/12 односно 1/1 саграђене на кп бр. .. К.О. Лесковац, а која имовина је код СКН Лесковац уписана у ЛН бр. .. К.О. Лесковац, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље којом је, према тужиоцу-противтуженом и ВВ из ..., тражила да се утврди да је уговор о поклону Ов бр. 1206/14 од 04.07.2014. године, оверен код Основног суда у Лесковцу, закључен између ГГ из ... и АА из ..., у делу који се односи на описану имовину из става првог изреке, пресуде, кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац и породичну стамбену зграду, кућу саграђену на кп бр. .. К.О. Лесковац, у улици ... број .., ништав и не производе правно дејство, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбачена је противтужба тужене-противтужиље у делу противтужбеног захтева којим је према тужиоцу-противтуженом и ВВ из ... тражила да се утврди да је решење о наслеђивању Основног суда у Лесковцу О 3857/18 од 26.11.2018. године, у делу који се односи на описану имовину из става првог изреке пресуде кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац и породичну стамбену зграду, кућу саграђене на кп бр. .. К.О. Лесковац, у улици ... број .., ништаво и не производе правно дејство. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена-противтужиља је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревидент у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је син ГГ из ... и унук пок. ДД, бившег из Решењем о наслеђивању О 193/22 од 20.05.1982. године, у поступку

расправљања заоставштине пок. ЂЂ бивше из ..., за њене наследнике оглашени су ЕЕ из ..., њен супружник и ДД из ..., њен брат, тако што су они наследили по $\frac{1}{4}$ катастарске парцеле .. у улици ..., док је у погледу куће и дворишта ЕЕ наследио $\frac{2}{3}$, а ДД $\frac{1}{3}$. Решењем Основног суда у Лесковцу О 1162/96 од 17.09.2013. године, допуњено је решење о наслеђивању О 1162/96 од 06.11.1996. године, донето из смрти пок. ДД, бившег из ..., тако што је утврђено да његову заоставштину чини новопронађена имовина у ЛН бр. .. К.О. Лесковац, са уделом од $\frac{4}{48}$, право коришћења на кп бр. .. укупне површине 3 ара и кп бр. .. укупне површине 3 ара са делом $\frac{1}{6}$, а за наследнике на тој имовини оглашени су ЖЖ из ... и ГГ из ..., отац тужиоца-противтуженог са уделима од по $\frac{1}{2}$. Потом је решењем Основног суда у Лесковцу О 3867/2018 од 26.11.2018. године, допуњено решење о наслеђивању од 13.09.2016. године, тако што је за наследника на уделу од $\frac{2}{48}$ на кп бр. .. и кп бр. .. са уделом од $\frac{1}{12}$ зграде на кп бр. .. породичне стамбене зграде број 1, оглашен тужени по противтужби ВВ, син оставиоца ЖЖ, бившег из Тужена-противтужиља ББ је друга супруга сада пок. ЕЕ из ... који је преминуо ...1996. године. На основу решења о наслеђивању Општинског суда у Лесковцу О 1311/96 од 20.01.1997. године, утврђено је да заоставштину пок. пок. ЕЕ, бившег из ..., чини између осталог $\frac{2}{48}$ иделних делова парцеле број .., улица ..., двориште од 4,41ар и зграда од 1,50ари. За наследника на тој имовини оглашена је тужена-противтужиља ББ, док је син пок. ЕЕ, ЗЗ, оглашен за наследника на $\frac{1}{2}$ од непокретности по пл. .. К.О. Неовереним уговором о измирењу обавеза по решењу о наслеђивању О 193/82 од 18.06.1982. године, уговарачи ЕЕ и ДД, су се споразумели да на име наследства од дела пок. ЂЂ, супруге ЕЕ а сестре ДД, ЕЕ измири у готовом новцу ДД износом од 20.000,00 динара, уз назначење да је потписивањем тог уговора извршена примопредаја тог новчаног износа. Уговором о поклону непокретности који је оверен пред Основним судом у Лесковцу Ов 1206/14 04.07.2016. године ГГ, отац тужиоца-противтуженог поклонио је тужиоцу-противтуженом, између осталог, право коришћења на $\frac{2}{48}$ кп бр. .. од 3 ара и кп бр. .. од 3 ара, $\frac{1}{10}$ зграде број 1 на кп. бр. Предмет спора у овој парници су делови кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац који су, на основу уверења РС РГЗ Службе за катастар непокретности број 952-065-135742/2020 од 29.10.2020. године настали од дела кп бр. .. К.О. Лесковац, приликом издраде катастра непокретности и на истима је Република Србија уписана као сувласник са уделом од $\frac{28}{48}$, док је тужена-противтужиља ББ сувласник са уделом од $\frac{20}{48}$. На тим парцелама, као корисници уписани су ИИ са уделом од $\frac{21}{48}$, ЈЈ са уделом од $\frac{3}{48}$, тужилац-противтужени АА са уделом од $\frac{2}{48}$ и тужени по противтужби ВВ из ... са уделом од $\frac{2}{48}$. Тужена-противтужиља своје право својине на предметних $\frac{4}{48}$ од кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац заснива на правном послу који је њен правни претходник, ЕЕ закључио са ДД, односно на уговору о измирењу обавеза по решењу о наслеђивању О 193/82 од 18.06.1992. године, а као законски наследник пок. ЕЕ. Поред тога, тужена-противтужиља противтужбеном тражи утврђење права својине на $\frac{4}{48}$ од кп бр. .. и кп бр. .. К.О. Лесковац, који је у власништву Републике Србије.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је против тужбени захтев тужене за утврђење њеног права власништва на предметним непокретностима и за утврђење делимичне ништавости предметног уговора о поклону одбио применом одредбе члана 211. Закона о парничном поступку, налазећи да противтужбом тужене-противтужиље нису обухваћени нужни супарничари и то: законски наследник пок. ЕЕ из ..., његов син ЗЗ, Република Србија, као сувласник предметних катастарских парцела и ГГ, као поклонодавац из предметног уговора о поклону Ов 1206/14 од 04.07.2014. године, због чега по мишљењу другостепеног суда,

у конкретном случају не постоји потпуна процесна легитимација, док тужени ВВ није уговорна страна по том уговору, па самим тим није ни пасивно легитимисан по тужби за утврђење његове ништавости. Што се тиче оставинског решења, оно је декларативно и не спречава тужену-противтужиљу да поднесе тужбу са својинскоправним захтевом и да тражи право својине на делу имовине која је била предмет заоставштине пок. ЖЖ, па нису испуњени услови за пружање судске заштите против правноснажне одлуке донете у ванпарничном поступку, јер се правилност и законитост судских одлука може испитивати само у поступку по жалби или ванредном правном леку пред вишим судским инстанцама. Другостепени суд је, из тих разлога, тужбу тужене-противтужиље за утврђење ништавости решења о наслеђивању Основног суда у Лесковцу О 3857/18 од 26.11.2018. године, у делу који се односи на предметну имовину, одбацио.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио одредбу о нужном супарничарству прописану чланом 211. Закона о парничном поступку одбијањем противтуженог захтева тужене за утврђење њеног права сувласништва на предметним непокретностима и за утврђење ништавости дела предметног уговора о поклону и правилно одбацио противтужбу тужене-противтужиље за утврђење делимичне ништавости оставинског решења.

Нужно супарничарство прописано је одредбом члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, тако што постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално правног односа. Ако сва лица из става 1. тог става нису обухваћена тужбом, као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован (став 2). О нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности (став 3).

У конкретном случају, тужена-противтужиља своје право својине на предметним непокретностима заснива на правном послу који је њен правни претходник, ЕЕ закључио са ДД, а као законски наследник пок. ЕЕ. Међутим, тужена-противтужиља није једини законски наследник пок. ЕЕ, већ је то и његов син ЗЗ, што значи да је и он нужни супарничар, а није обухваћен противтужбом. У погледу тужбе за утврђење делимичне ништавости предметног уговора о поклону, нужни супарничари су обе уговорне стране, дакле поклонодавац и поклонопримац, што значи да је тужена-противтужиља била дужна да тужбом обухвати и ГГ (поклонодавца), а није тако поступила. Законитост судске одлуке (пресуде или решења), испитује се у поступку по редовним односно ванредним правним лековима, а не по тужби за утврђење ништавости, јер судска одлука није правни посао и не подлеже санкцији ништавости.

Наводи ревизије о томе да се у поступку расправљања заоставштине пред Општинским судом у Лесковцу под бројем О 1311/96, ЗЗ одрекао свог наследног удела у корист тужене-противтужиље ББ, нису од утицаја на одлучивање, имајући у виду да је ЗЗ наследник пок. ЕЕ, на основу решења о наслеђивању Основног суда у Лесковцу О 1311/96 од 20.01.1997. године и да одрицање од наслеђа у корист другог наследника на накнадно пронађеној имовини оставиоца представља прихватање наследства и уступање свог наследног дела другом наследнику (поклон). Ревидент у ревизији такође указује да је поклонодавац из предметног уговора о поклону ГГ, отац тужиоца, у међувремену преминуо, а да је тужилац АА његов једини наследник, међутим о тим чињеницама нису приложени докази, па се тим наводима ревизије правилност побијане пресуде не доводи у сумњу.

На основу одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**